

Pomówmy o wspólnotach - program 14. Festiwalu Conrada

2022-06-20

Sylwia Chutnik, Artur Domosławski, Natasza Goerke, Weronika Gogola, Grażyna Plebanek, Zbigniew Rokita, Szczepan Twardoch i Jakub Żulczyk - to zaledwie kilkoro spośród pisarek i pisarzy, których spotkamy na Festiwalu Conrada. Nie zabraknie też gości z zagranicy, w tym cenionych autorów z Ukrainy. Ze wszystkimi spotkamy się stacjonarnie w Krakowie w dniach 24-30 października, by porozmawiać o różnych sposobach doświadczania wspólnoty.

- Festiwal Conrada to wyjątkowa okazja, by zobaczyć ulubionych autorów, ale też spotkać tych, którzy są w Polsce szerzej nieznani. Program jest efektem pracy świetnych specjalistów, którzy cały czas trzymają rękę na pulsie światowej literatury. Zdecydowanie warto im zaufać i wziąć udział w wydarzeniach, jakie zaplanowaliśmy na najbliższą jesień - mówi **Magdalena Doksa-Tverberg**, dyrektorka Krakowskiego Biura Festiwalowego.

- Hasło tegorocznej edycji - wspólnoty - skłania do namysłu nad relacjami między jednostką a zbiorowością - wyjaśnia **Grzegorz Jankowicz**, dyrektor programowy festiwalu. - Razem z gośćmi z różnych krajów i kręgów kulturowych pomówimy między innymi o tym, jakie wartości, ale też jakie ograniczenia niesie ze sobą przynależność do danej grupy.

Ta problematyka jest bez wątpienia paląca dla współczesnej Ukrainy. Na Festiwalu Conrada naświetli ją między innymi **Mykoła Riabczuk**, wybitny krytyk, eseista i poeta. Jak podkreśla w swoich tekstach, przynależność Ukrainy do Zachodu jest faktem, wyraźnie potwierdzanym dziś przez postawę społeczeństwa. Do przeszłości sięga natomiast **Tania Malarczuk**. Jej powieść „Zapomnienie”, uhonorowana nagrodą BBC, opowiada o ludziach, którzy angażowali się w umacnianie ukraińskiej tożsamości narodowej. Z kolei spotkanie z **Natałką Biłocerkiwiec** przybierze nietypową formułę: znakomita poetka, krytyczka i tłumaczka wybierze kilkadziesiąt wierszy ukraińskich twórców, by przeczytać je w oryginale, natomiast grupa polskich poetów przedstawi ich przekłady.

Na najważniejszym festiwalu literackim w Polsce spotkamy gości z całego świata. Do **Roberta Esposito, Evy Meijer i Carmen Marii Machado**, których udział ogłoszono już w kwietniu, dołączy między innymi niemiecka pisarka **Verena Kessler**. Jej debiutancka powieść „Duchy z miasteczka Demmin” opowiada o niewielkiej miejscowości, gdzie w 1945 roku, tuż przed wkroczeniem Armii Czerwonej, blisko tysiąc osób popełniło samobójstwo. Z dramatycznymi historiami mierzy się też salvadorski dziennikarz śledczy **Óscar Martínez**, laureat International Press Freedom Award. W zaangażowanych tekstach opowiada o migrantach z Ameryki Łacińskiej, którzy ryzykują życiem, by dotrzeć do Stanów Zjednoczonych. Głosu osobom marginalizowanym udziela także **Leïla Slimani**, marokańsko-francuska dziennikarka i pisarka uhonorowana Nagrodą Goncourtów. W swoich tekstach ukazuje wpływ kulturowych, politycznych i ekonomicznych procesów na życie ludzi - zwłaszcza tych, których społeczeństwa zachodnie piętnują jako odmieńców. Co ważne, w wielu spotkaniach uczestniczyć będą autorzy przekładów. Bez nich międzynarodowa wspólnota literacka byłaby nie tylko niepełna, ale wręcz niemożliwa.

Miłośnicy literatury non-fiction, stanowiący znaczną grupę festiwalowej publiczności, i w tej edycji znajdą coś dla siebie. Do Krakowa przyjedzie jeden z najgłośniejszych twórców tego nurtu **Artur Domosławski**, by pomówić o tym, na ile konflikty wstrząsające dziś światem są konsekwencją zdarzeń z wieku XX. Problem zakorzenienia w przeszłości w odniesieniu do

jednego regionu – Śląska – podejmie **Zbigniew Rokita**. Autor uhonorowanej nagrodą Nike książki „Kajś” zwróci uwagę na skomplikowane losy jednostek i grup, które pod wpływem przewrotów politycznych i katastrof wojennych musiały dopasować się do narzuconych granic.

Jeden z kluczowych punktów programu stanowi dyskusja o Polsce widzianej z emigracji. Cenione pisarki – **Natasza Goerke, Weronika Gogola i Grażyna Plebanek** – opowiedzą między innymi o tym, jak tłumaczą polskość na inne języki i kody kulturowe. Nie mniej ciekawie zapowiada się debata z udziałem **Marty Sokołowskiej, Ishbel Szatrawskiej i Szczepana Twardocha**. Będzie to okazja, by podyskutować o wspólnocie literatury, kondycji polskiego dramatu i przekraczaniu granic między twórczością sceniczną a prozą. Z kolei **Sylwia Chutnik, Michał Kmiecik, Michał Otłowski i Jakub Żulczyk** poruszają niezwykle ważny temat afery reprivatyzacyjnej. W tym kontekście czworo twórców będzie rozmawiać o społecznej roli filmu, teatru i prozy.

Jak zwykle na festiwalu zaplanowano też szereg wydarzeń towarzyszących, między innymi warsztaty lekturowe dla młodzieży. Tym razem odbędą się one pod hasłem **Queerowe Lekcje Czytania** i będą w całości poświęcone literaturze opowiadającej o doświadczeniach osób LGBTQA+. Warsztaty poprowadzą osoby z dorobkiem publicystycznym, ale też naukowym.

Wzorem poprzedniego roku ruszyło już całoroczne pasmo rozmów **Natura Przyszłości**, w których Grzegorz Jankowicz łączy się online z wybitnymi autorkami i autorami z całego świata. Nagrania można oglądać na kanale KBF w serwisie YouTube, na Facebookowych stronach Festiwalu Conrada i „Tygodnika Powszechnego” oraz na platformie PLAY KRAKÓW. Pierwsze spotkanie w tym roku – z amerykańską dziennikarką i specjalistką w dziedzinie zmian klimatu **Elizabeth Kolbert** – jest już dostępne.